

Gevecht voor het

De oorlog voorbij?

De sociale val

Al meer dan veertig jaar horen we klagen dat de sociale kloof tussen rijk en arm groeit. Niet alleen in de arme landen van de Derde Wereld heerst een rijke bovenlaag over mensen die in ellende leven. Ook in de democratieën van de Eerste Wereld neemt de afstand tussen managers met hun miljoenen euro's en arbeiders met hun povere inkomens fors toe. Democratie baseert zich echter niet alleen op vrijheid, maar ook op een eerlijk evenwicht tussen mensen onderling. Zonder sociale zekerheid in de levensrelaties sterft het algemene welzijn samen met de eenheid van de gemeenschap. Als gekozen wordt voor de leuze: 'Winst privatiseren, verlies socialiseren', wordt de individuele vrijheid van de rijke bovenlaag gevaarlijk voor iedereen. Er zijn spanningen voelbaar die zich dreigen te uiten in interne intriges en kleinschalige oorlogsvoeringen. Sinds de deregulering van de economie is het ongezonde evenwicht van vrijheid en gelijkheid levensgevaarlijk geworden. Een kapitalisme dat politiek-maatschappelijk

LEVEN

**Democratie baseert
zich niet alleen
op vrijheid, maar
ook op een eerlijk
evenwicht tussen
mensen onderling.**

Jezus bracht Zijn boodschap van vrede, liefde en gerechtigheid juist op plaatsen waar mensen door de maatschappij verlaten waren.

niet meer valt te beheersen is democratie-vijandig. Het verwoest het welzijn van de samenleving.

Omdat je het waard bent

Een van de destructieve kretes die als drijfkracht fungeert, is sociaalpsychologisch van aard: 'Er is niet voldoende voor iedereen.' Hiermee creëert de mens een noodtoestand die velen angstig maakt voor het eigen bestaan. In het gevecht om werkplek, inkomen en winstkansen dient de burger zich te mobiliseren: 'Ieder draagt nu eenmaal zorg voor zichzelf.' We kunnen niet anders. De samenleving vervalt in winnaars en verliezers. The winner takes it all. De angst om er niet bij te horen, leidt tot een grenzeloze hebzucht en onverzadelijke machtshonger. 'Gierig is plezierig' en 'Omdat je het waard bent', klinkt het vanuit de warenhuizen.

Van hebzucht naar status

Bij dit economische streven naar winst en controle komt nog de druk van de sociale prestatie: de erkenning in de eigen omgeving. Door slogans als: 'Je bent niets, je hebt niets – maak uit jezelf iets', ontstaat er een statusgevecht. Op Facebook, Twitter en LinkedIn concurreren we allen

in één grote sociale strijd. Wie krijgt de meeste likes, heeft de meeste vrienden en geniet het volste van het leven? Vind ik het leuk? Deze hebzucht en honger naar erkenning zijn de keerzijden van de verdrongen angsten voor degradatie. 'Je leeft slechts één keer. Zie erop toe wat je met je leven doet. Je zou iets kunnen mislopen'. Het zijn de dodelijke spelletjes

andere wereld is mogelijk.

Van onmacht naar levensrijkdom

Het kwalitatieve alternatief voor armoede en rijkdom is de nadruk op het gemeenschappelijke. Ook het erkennen van het gevaar van het ik-gerichte individualisme. Waar een samenleving solidair is met elkaar, worden allen rijk aan relaties: broers en zussen, vrienden en burens, kennissen en collega's. Waar mensen er voor elkaar zijn, zijn ook hun ideeën, krachten en middelen er voor elkaar. Een samenleving die solidariteit hoog in het vaandel voert, neemt het eigen leven uit handen van hen die ons willen beheersen, uitbuiten en controleren. Vanuit deze grondhouding ontstonden kleuterscholen, buurthulp, coöperatieve organismen, vakbonden en vele andere burgerlijke initiatieven. Ze kwamen voort vanuit de spontane vereniging van mensen. In deze vrijwillige samenwerking ontstond de rijkdom van het leven.

van de angst. Die vormen de basis van het moderne concurrentiedenken. Hier sta je er alleen voor. Waar de solidariteit verdwijnt, gaat ook de interesse voor het algemeen welzijn verloren. Dan ontstaat er een wereld van sociale koudheid. Een samenleving van ellebogenwerk, waarin je zelf je naaste bent.

Oorlog van het hart

Uit het verlies van solidariteit en de groei van wantrouwen ontstaan grote kloven in de samenleving tussen arm en rijk. Tussen hedendaagse en toekomstige generaties, tussen zwak en sterk. Deze kloven zijn geen dwangmatig noodlot. Het zijn zelfgekozen ziektes voor de wereld. Ze zijn geneesbaar. Een

Zoals de individualisering mensen machteloos en manipuleerbaar maakt, ontstaat vanuit collectieve samenwerkingen een gemeengoed. Daaraan hebben allen deel genomen. Als wereldlanden zouden kiezen om eerst zichzelf te verzorgen en dan pas voor de wereldmarkt te produceren,

zouden allen verzadigd worden. Waar iedereen in dezelfde situatie is, helpen mensen elkaar. Waar de collectieve aandacht verdwijnt, verdwijnt ook de hulp voor elkaar.

Het evangelie voor het leven

Vanuit deze overwegingen is het niet vreemd dat Jezus zich op de volledige mensheid richt. Hij beseft dat de volledige schepping als collectief verlossing nodig heeft. Wie als mens vecht voor het bestaan, beseft het belang van deze volledigheid. Mensen met een beperking wezen er al vaker op dat niet zij het probleem voor de samenleving waren. Maar dat de samenleving het probleem voor hen was. Zij verduidelijkten dat ze naast hun lichamelijke en/of geestelijke beperkingen ook sociale beperkingen moesten meemaken. Gezonden zagen enkel nog de beperking en het verlies voor de ander in economisch-sociaal opzicht. Veelal veroorzaakte het persoonlijke verlangen naar erkenning in eigen kring voor een grotere afstand, tussen hen die langdurig beperkt waren en zij die gezond waren.

Strijd voor het menszijn

Jezus kent de afstand tussen de mens die ernstig beperkt is en de mens die gezond is. Het duidelijkst komt dit naar

voren als Hij zegt: *'Wanneer u mensen ontvangt, nodig dan armen, kreupelen, verlamden en blinden uit'*. Dit is geen prestige van het individu. Het is een keuze voor het collectief, het samen menszijn. Wie anders is, wordt in de strijd naar winst immers graag op afstand bekeken. Dit verwoest sterk het zelfbewustzijn van mensen. Wie de prestigenorm niet haalt, voelt de angst in zich opkomen om niet te voldoen aan de inzet, het genot, de schoonheid en de macht van de gezonde bevolking. The winner takes it all.

Jezus maakt daarmee komaf. Hij bracht Zijn boodschap van vrede, liefde en gerechtigheid juist op plaatsen waar mensen door de maatschappij verlaten waren. Hij zag om naar de blinden, de verlamden, de ernstig verminkten. En Hij verlost hen samen met vele anderen uit hun ellende. Daarom verbindt Jezus Zijn boodschap meermaals met de verkonding van het evangelie aan de armen. Beide elementen horen bijeen. Jezus richt zijn evangelie speciaal tot hen die aan de rand van de samenleving staan. Het zijn de sociaal armen die zijn evangelie mogen horen en de weldaden ervan mogen beleven. Jezus roept op tot individuele omkeer en collectieve verantwoordelijkheid. De uitwerking daarvan is in Christus zo nabij gekomen dat mensen het al actief kunnen

laten zien in deze wereld. Zij kiezen er gemeenschappelijk voor om gerechtigheid en schoonheid in de maatschappij te brengen. Dat gebeurt uiteraard met vallen en opstaan. We beseffen dat de door God beloofde maatschappij van liefde, vrede en gerechtigheid, gelukkig niet alleen in onze individuele handen ligt. Als gemeenschap die zich verbonden wil weten met Christus, mogen onze handen echter samen de komst van God naar deze wereld voorbereiden: het eeuwige leven in de nieuwe schepping, waar alle menselijke oorlogen verleden tijd zijn en sociale gerechtigheid heerst.

Raymond R. Hausoul

Colofon...

Evangelische Volwassenen Werking vzw
afd. Wegwijzer

Coördinatie: Erik D'Joos
Witgoor 63
2250 Olen

Mail: info@weg-wijzer.net

Bestel: bestel@weg-wijzer.net

Web: www.weg-wijzer.net

Redactie: Erik D'Joos, Johan Leroy,
Yvan Thomas, Martin
Turner, Ann Van der Flaas,
Don Zeeman.

Correctie: Ann Vermeersch

Eindcorrectie: Marijke Verbrigghe

Vormgeving: Jehtron Wervik

© Overname van artikelen is mogelijk, mits
voorafgaande toestemming van de uitgever.

Reacties kunnen via mail ons toegestuurd
worden naar info@weg-wijzer.net